

преговарачки поступак, те се обавештење о избору најповољније понуде достави Службеном гласнику Републике Србије ради објављивања, и тек онда закључи анекс уговора.

Додељени послови зависном предузећу-без спровођења поступка јавне набавке

У поступку ревизије је утврђено да је Предузеће као Наручилац са зависним предузећем Електроисток-изградња д.о.о. као извођачем радова, закључило уговор за прву фазу прве етапе радова на изградњи ТС Београд 20. Према образложењу одговорних лица Центра за инвестиције, ради се о изградњи објекта изузетног значаја и велике вредности, и за чију изградњу је потребно обезбедити све потребне дозволе. Из наведених разлога пројекат изградње ТС Београд 20 је подељен у више етапа, а свака етапа у више фаза. Фазе су интегрални део једне етапе као техничко-економске целине.

Прва етапа је подељена у две фазе, с тим да прва фаза прве етапе обухвата припремне и основне грађевинске радове. Друга фаза прве етапе обухвата изградњу командно-погонске зграде, електромонтажне радове и друге инсталационе радове. Укупно прву етапу чине 52% електромонтажни радови и 48% грађевински радови. Друга етапа обухвата уградњу трећег трансформатора, опремање једног 400 кВ трафо поља и опремање седам 110 кВ поља.

Предметни поступак број 469090 започет је покретањем интерне наруџбенице од стране Сектора за инвестиције. Након обављеног преговарања и прихватања понуде број 6475 од 03.11.2009. године, долази до закључења уговора (број У-1050) дана 12.11.2009. године. Уговорена вредност предметних радова износи 167.194 хиљаде динара, а рок за извршење уговорених радова је 31.05.2010.године. Основ за поверавање наведеног посла зависном предузећу био је члан 87. став 1. тачка 8. Закона о јавним набавкама, када Наручилац као повезано лице у смислу Закона којим се уређује порез на добит предузећа, односно Закона којим се уређује порез на доходак грађана, врши набавку од лица са којим је повезан, под условом да је оно од обављања ове делатности за Наручиоца у претходне три године остварило најмање 80% просечног укупног прихода. Овај члан Закона о јавним набавкама односи се на набавке у областима водопривреде, енергетике, рударства, телекомуникација и саобраћаја на које се Закон о јавним набавкама не примењује.

У члану 1. Уговора број У-1050 наведен је предмет уговора – извођење радова на изградњи ТС Београд 20, за чије извођење обавезу преузима Електроисток-изградња д.о.о. Дакле, Предузеће врши набавку радова од свог зависног правног лица, по принципу изузетка предвиђеног Законом о јавним набавкама, односно без спровођења поступка јавне набавке, а у свему према понуди Извођача број 6475.

У члану 9. Уговора број У-1050 предвиђено је да Извођач у случају кашњења плати Наручиоцу казну у висини 1промил дневно од укупне вредности радова, с тим да укупан износ казне не може прећи износ од 5% од укупне уговорене вредности радова.

По закључењу уговора о извођењу радова на изградњи ТС Београд 20 са зависним предузећем Електроисток-изградња д.о.о., ово зависно предузеће дана 19.11.2009. године закључује уговор са Амига д.о.о., Краљево као подизвођачем у предметном послу. Предмет радова је идентичан претходно закљученом уговору између ЈП Електромрежа Србије и зависног предузећа Електоисток-израдња д.о.о. Уговорена вредност радова је 159.486 хиљада динара, а рок за извршење свих радова је 30.04.2010.године.

Закљученим уговором констатује се:

- да је ЈП Електромрежа Србије доставило Електроисток-изградња д.о.о захтев за достављање понуде за извођење радова на изградњи ТС Београд 20, прва фаза прве етапе изградње;
- да је доо Електроисток-изградња са ЈП Електромрежа Србије уговорило извођење ових радова по достављеној понуди Електроисток-изградња д.о.о као извођача;

Електроисток-изградња д.о.о упутила је три захтева за достављање понуда за извођење ових радова у својству подизвођача, те је Комисија зависног предузећа изабрала као најповољнију понуду од извођача Амига д.о.о., Краљево.

У члану 9. Уговора склопљеног између Електроисток-изградња д.о.о и Амига. д.о.о, Краљево, предвиђено је да Подизвођач у случају кашњења плати Извођачу казну у висини 1 промил дневно од укупне вредности радова, с тим да укупан износ казне не може прећи износ од 5% од укупне уговорене вредности радова.

Према документацији стављеној на увид у поступку ревизије утврђено је да је у 2009. години извршена уплата уговореног аванса од стране ЈП Електромрежа Србије Електроистоку-изградњи д.о.о у износу од 20% дана 11.12.2009. године.

Електроисток-изградња д.о.о. уплатило је аванс подизвођачу Амига д.о.о. Краљево крајем 2009. године у износу од 20%.

Прва привремена ситуација за изведене радове испостављена је од стране Електроисток-изградње д.о.о. у мају 2010. године, а потом се испостављају следеће ситуације. Извођач радова је VI привремену ситуацију испоставио 18.10.2010. године, са закашњењем од 4,5 месеци.

Предметни уговор још увек није завршен, односно није испостављена окончана ситуација.

Прва привремена ситуација за изведене радове испостављена је од стране Амига д.о.о, Краљево Електроисток-изградњи д.о.о дана 30.12.2009. године.

Закон о јавним набавкама у одређеним својим одредбама (члан 7. и члан 87. Закона) предвиђа изузетке у случају којих није потребно спроводити поступак јавне набавке, иако наручилац набавља добра, радове или услуге и за то троши јавна средства. Разлози, односно услови за примену изузетака су изричито наведени у Закону о јавним набавкама, и тек уколико су у потпуности испуњени наручилац би могао да примењује изузетке. Дакле, наведене изузетке би требало строго рестриктивно тумачити, и то тако да се могу примењивати искључиво у ситуацијама које су изричито наведене у релевантним одредбама Закона о јавним набавкама, односно када су испуњени поменути услови. Свако другачије тумачење би довело до озбиљних злоупотреба и повреде основних начела јавних набавки.

Такође, ни на који начин неко треће лице које не испуњава услове прописане Законом о јавним набавкама не би могло у фази реализације уговора да замени лице на основу чијих је својстава, односно испуњавања услова примењен изузетак од примене Закона о јавним набавкама и које је испуњавало исте у тренутку закључења уговора, јер би на тај начин била извршена директна повреда цитиране одредбе Закона о јавним набавкама. Наиме, тиме би престао да постоји основ за примену поменутог изузетка, односно сматрало би се да основ за примену истог није ни постојао уколико је лице које не испуњава наведене услове у потпуности преузело обавезу да изврши испоруку добара, пружи услугу или изведе радове који су предмет конкретне јавне набавке.

Иако је Предузеће закључило уговор о извођењу радова са својим зависним предузећем као Извођачем радова, у фази реализације Уговора, Извођач је увео треће лице (Амига д.о.о, Краљево) за извођење истих радова, што је у супротности са одредбама члана 87. став 1 тачка 8. Закона о јавним набавкама.

Према информацијама које смо добили од пословодства, поверавање извођења радова на изградњи ТС Београд 20 зависном предузећу настало је као производ ванредних пословних околности и овакав начин поверавања послова ове сложености и финансијске вредности зависном предузећу представља изузетак, а не правило у пословању Предузећа.

Служба за интерну ревизију Предузећа је својим извештајем број 32/2009-04-04 од 11.08.2009. године у тачки 2.2.3.2.-набавке спроведене на основу закључених уговора са Електроисток-изградња д.о.о, констатовала идентичну неправилност и препорукама број 17 и 18 указала да се уговори који се изузимају из Закона о јавним набавкама закључују искључиво у случајевима које предвиђа Закон о јавним набавкама, те да се интерним процедурама успостави контролни

механизам који ће обезбедити поштовање Закона о јавним набавкама у делу спровођења набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује.

С обзиром да је ЈП Електромрежа Србије као Наручилац, за извођење радова на изградњи ТС Београд 20 ангажовало зависно предузеће Електроисток-изградња д.о.о без спровођења поступка јавне набавке, како је предвиђено чланом 87. став 1. тачка 8. Закона о јавним набавкама, а да је зависно предузеће ангажовало треће лице за извођење истих радова, мишљења смо да поступањем на описани начин нису поштоване одредбе члана 87. став 1 тачка 8. Закона о јавним набавкама, начело транспарентности поступка јавне набавке и начело обезбеђивања конкуренције међу понуђачима.

Препорука 5:

Препоручује се да се изврши стручна анализа претходно закључених уговора са зависним предузећем без спровођења поступка јавне набавке, те да се донесу интерне процедуре о поступању са набавкама у области енергетике на које се Закон о јавним набавкама не примењује, на начин да се обезбеди доследна примена Закона о јавним набавкама у наведеном делу.

6. БИЛАНС СТАЊА

6.1. Нематеријална улагања

-у хиљадама динара-

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	
Стање 1. јануара 2009. године	57.669
Набавке у току године	5.622
Отписи (расход)	(1.607)
Стање 31.децембра 2009. године	61.684
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	
Стање 1. јануара 2009. године	19.339
Амортизација текуће године	4.882
Отуђења и расходовања	(1.607)
Стање 31. децембра 2009. године	22.614
НЕТО САДАШЊА ВРЕДНОСТ	
31. децембра 2009. године	39.070
1. јануара 2009. године	38.330

На дан 31.12.2009. године нематеријална улагања највећим делом се односе на софтверске лиценце.